

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
Informatikai Kar**

Eseményvezérelt alkalmazások

11. előadás

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Cserép Máté

mcserep@inf.elte.hu

<https://mcserep.web.elte.hu>

MAUI alkalmazások perzisztenciája

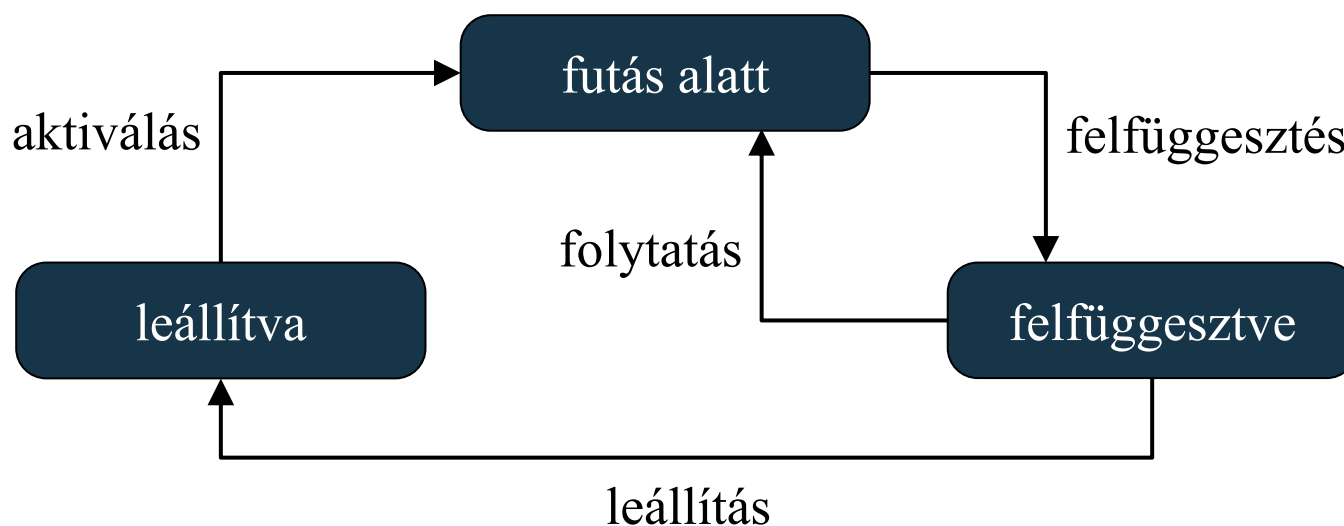
Alkalmazások környezete

- Az alkalmazások egy biztonságos környezetben futnak
 - nem férhetnek hozzá más alkalmazások adataihoz
 - csak korlátozott módon férhetnek hozzá a rendszer adataihoz (pl. fájlrendszer), és azt is csak engedéllyel
 - szintén engedéllyel használhatják csak az eszközöket (*application manifest*)
- Mindegyik alkalmazás számára rendelkezésre áll
 - egy beállítás/tulajdonság tároló, amelyben kulcs/érték párokat helyezhet el (a kulcs *string*)
 - egy lokális könyvtár, amely csak az alkalmazás fájljait tárolja
- Alkalmazás törlésekor a hozzá tartozó adatok is törlődnek

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Alkalmazások életrajza

- A mobil alkalmazások más életrajzban futnak, mint az asztali alkalmazások
 - a *futás alatt* (*running*) és a *terminált* (*not running*) állapotok mellett megjelenik a *felfüggesztett* (*suspended*) állapot is, amely akkor lép életbe, ha az alkalmazás a háttérbe (vagy a gép) alvó állapotba) kerül, célja a takarékoság

MAUI alkalmazások perzisztenciája

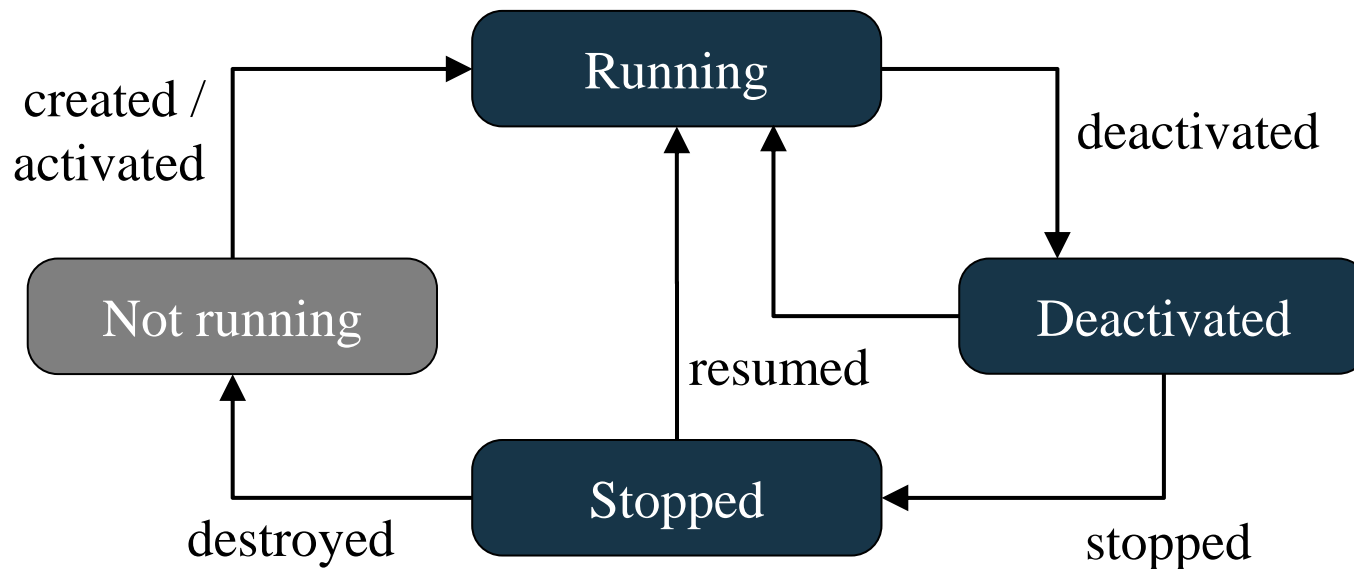
Alkalmazások életrajza

- A felfüggesztés célja az erőforrásokkal való takarékoskodás
 - a fejlesztőnek törekednie kell rá, hogy felfüggesztett állapotban az alkalmazás minél kevesebb erőforrást igényeljen
 - a futó tevékenységeket célszerű leállítani, az adatokat perzisztálni
- A rendszer úgy is dönthet (pl. ha kevés a memória), hogy a felfüggesztett alkalmazást leállítja, majd újraindítja, ha a felhasználó visszaváltott rá
 - célszerű, hogy a felhasználó ennek ellenére olyan állapotban kapja vissza az alkalmazást, amelyben hagyta, így ezt az állapotot vissza kell állítanunk
 - az állapot eltárolását felfüggesztéskor kell elvégeznünk

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Alkalmazások életrajza

- A MAUI alkalmazások egységes életrajz kezeléssel rendelkeznek:
 - az **App** alkalmazás osztályunk **CreateWindow** metódusát felüldefiniálva, eseménykezelőkkel adható meg az életrajz váltáskor végrehajtandó tevékenység (**Created**, **Activated**, **Deactivated**, **Stopped**, **Resumed**, **Destroying**).

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Alkalmazások életciklusa

Esemény	Leírás
Created	Az alkalmazás elindításakor váltódik ki, az ablak még nem feltétlenül került megjelenítésre.
Activated	Az alkalmazás fókuszba kerülésekor (vagy közvetlenül előtte) váltódik ki.
Deactivated	Az alkalmazás fókuszvesztésekor váltódik ki. (Egyes platformokon még részlegesen látható lehet.)
Stopped	Az alkalmazás felfüggesztésekor váltódik ki.
Resumed	A felfüggesztett alkalmazás állapotból visszatéréskor kerül kiváltásra.
Destroying	Az alkalmazás leállításakor váltódik ki.

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Alkalmazások életciklusa

- Kompatibilitási megfontolásokból használhatjuk a *Xamarin Forms* életciklus kezelését is
 - ekkor az alkalmazás (**App**) tartalmaz metódusokat indításkor (**OnStart**), felfüggesztéskor (**OnSleep**) és folytatáskor (**OnResume**) futtatandó tevékenységek végrehajtására
- Emellett az egyes platformokon külön is kezelhetjük az életciklust
- A perzisztálás történhet
 - az alkalmazás beállításai/tulajdonságai közé, amelyet a rendszer automatikusan tárol (**Preferences**)
 - a fájlrendszerbe, vagy adatbázisba (pl. SQLite)

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Alkalmazások életrajza

- Pl.:

```
public class App : Application {
    protected override Window CreateWindow(
        IActivationState activationState)
    {
        Window window =
            base.CreateWindow(activationState);

        window.Stopped += (s, e) => {
            // felfüggesztés
            Preferences.Set("state", _data);
            // állapot elmentése a tulajdonság közé
            _data = null; // memória kiürítése
        };

        ...
    }
}
```


MAUI alkalmazások perzisztenciája

Alkalmazások életrajza

...

```
window.Resumed += (s, e) => {  
    // folytatás  
    if (Preferences.ContainsKey("state"))  
        _data = Preferences.Get("state", 0);  
    // ha van elmentett állapot, visszatöltjük  
    // alapértelmezett értéket meg kell adni  
};  
}  
}
```

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Példa

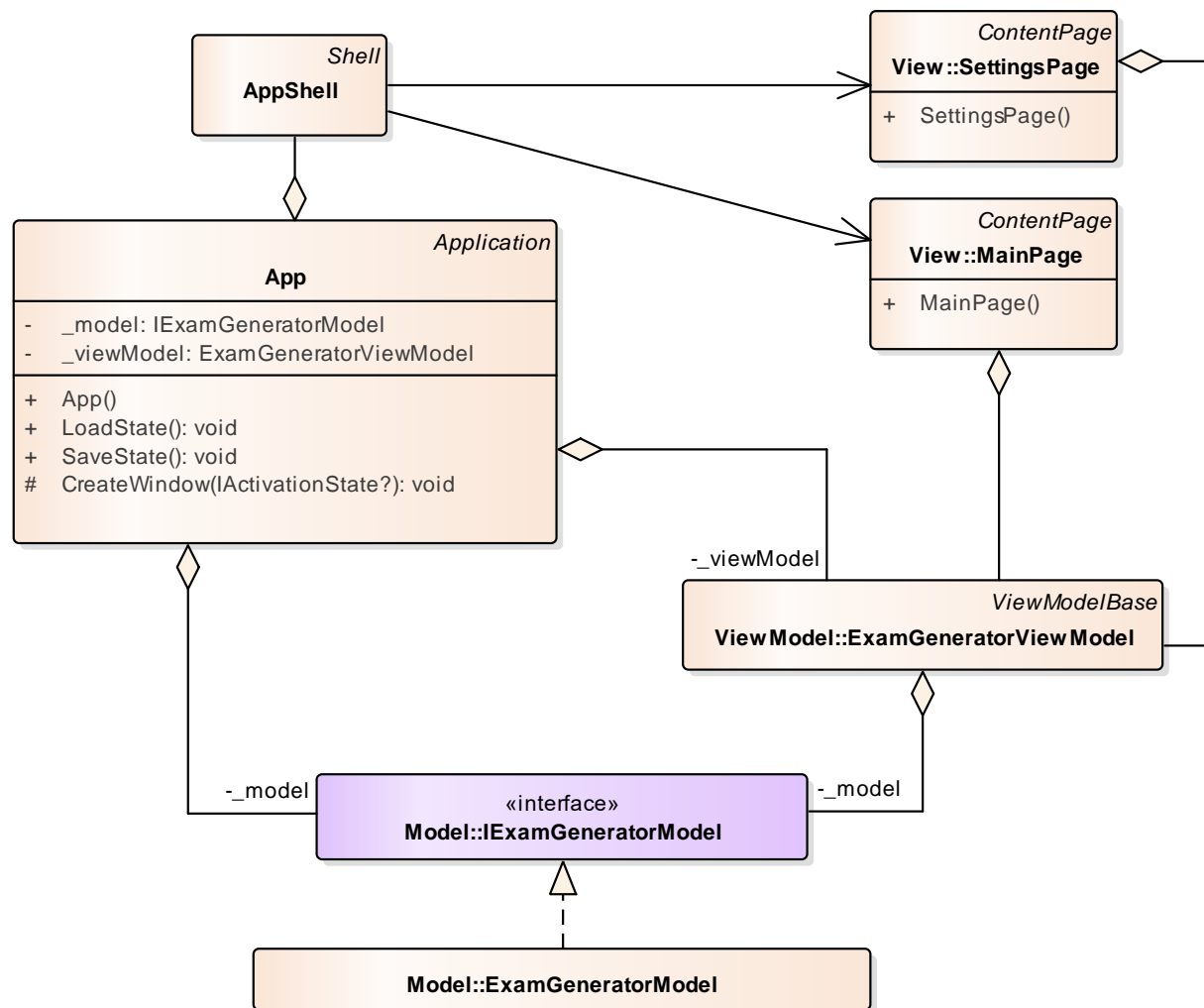
Feladat: Készítsünk egy vizsgatétel generáló alkalmazást, amely ügyel arra, hogy a vizsgázók közül ketten ne kapják ugyanazt a tételt.

- kiegészítjük életciklus kezeléssel az alkalmazást, eltároljuk a modell állapotát, valamint a generálás állapotát az alkalmazás beállításai (**Preferences**) közé
- mivel nincs külön perzisztencia, közvetlenül a modelltől kérjük el az információkat, és tároljuk el egyenként
- az alkalmazás életciklusát az **Application** vezérli, ezért itt definiálunk egy **SaveState** és egy **LoadState** eljárást
- indításkor, illetve folytatáskor a korábbi állapotot betöltjük, és ennek megfelelően inicializáljuk a modellt
- a hatékony erőforrás gazdálkodás érdekében felfüggesztéskor felszabadítjuk a modellt és nézetmodellt is

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Példa

Tervezés:

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Példa

Megvalósítás (App.xaml.cs):

```
Public void SaveState () {
    Preferences.Set ("questionCount",
        _model.QuestionCount);
    // elmentjük a tételek számát
    Preferences.Set ("periodCount",
        _model.PeriodCount);

    ...

    _model = null;
    _viewModel = null;
    (MainPage as AppShell)!BindingContext = null;
    // a szemétyűjtő kitörli a memóriából a
    // modellt és a nézetmodellt
}
```

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Példa

Megvalósítás (App.xaml.cs):

```
public void LoadState() {  
    // ha el lett mentve az állapot, akkor  
    // visszatöltjük  
    if (Preferences.ContainsKey("questionCount") {  
        _model = new ExamGeneratorModel(  
            Convert.ToInt32(  
                Preferences.Get("questionCount", 10)),  
            Convert.ToInt32(  
                Preferences.Get("periodCount", 0)), ;  
        // az elementett adatokkal példányosítjuk a  
        // modellt  
    }  
    ...  
}
```

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Platformfüggetlen perzisztencia

- A MAUI megkötésekkel, de egységes, platformfüggetlen megoldást kínál a fájlrendszerben történő perzisztenciára
 - minden platformon rendelkezésünkre áll egy könyvtár, amelyet csak az alkalmazásunk érhet el (rendszeradminisztrátor szintű fájlrendszer hozzáférést leszámítva)
 - az egységes fájlrendszer kezelést a **Microsoft.Maui.Storage.FileSystem** osztály biztosítja
 - az **AppDataDirectory** az alkalmazás adatkönyvtára, amely mentésre és szinkronizálásra is kerülhet eszközök között
 - a **CacheDirectory** az alkalmazás gyorsítótár könyvtára, itt ideiglenes állományokat célszerű elhelyezni

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Platformfüggetlen perzisztencia

- A **System.IO** névtérben korábban már megismert osztályok és eljárások a fájlkezelés összes lehetőségét biztosítják
 - könyvtárak (**Directory**) elérését, listázását (**GetFiles**, **GetDirectories**), benne könyvtárak létrehozását (**CreateDirectory**), fájlok és könyvtárak törlését (**Delete**)
 - fájlok (**File**) létrehozását, megnyitását (**Open**), olvasást (**ReadAllBytes**, **ReadAllLines**, **ReadAllText**), írást (**WriteAllBytes**, ...), másolást (**Copy**), ...
 - az írás és olvasás történhet adatfolyamok segítségével is (**StreamReader**, **StreamWriter**), amelyeket a megszokott módon használhatunk

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Példa

Feladat: Készítsünk egy Tic-Tac-Toe programot, amelyben két játékos küzdhet egymás ellen.

- elkészítjük a nézet MAUI megvalósítását, amelyben képekkel (**Image**) jelenítjük meg a mező tartalmát egy rácsban (**Grid**), a képeket erőforrásként töltjük be (**circle.png**, **cross.png**, **empty.png**)
- megvalósítjuk a platformfüggetlen perzisztenciát az alkalmazás adatkönyvtárába (**FileSystem.AppDataDirectory**)
- a mentést a főprogram hajtja végre egy közös fájlba (így mindig csak az utolsó állapotot tudjuk menteni), valamint felfüggesztés esetén is mentjük az aktuális játékállapotot

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Példa

Megvalósítás (App.cs):

```
protected override Window CreateWindow(...)
{
    // ...
    window.Stopped += async (s, e) => {
        // elmentjük a jelenleg folyó játékot
        try
        {
            await _model.SaveGameAsync(Path.Combine(
                FileSystem.AppDataDirectory,
                "SuspendedGame"));
        }
        catch { }
    };
}
```

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Platformfüggő perzisztencia

- Speciálisabb esetekben a megvalósítás már platformonként jelentősen eltérhet
 - a perzisztencia platformonként történő megvalósítását a MAUI projekt megfelelő platform könyvtárában helyezzük el, így csak az adott platformra kerül lefordításra
 - a megvalósítás betöltését függőségi befecskendezéssel végezzük
 - a hasonló platformfüggő függőségek kezelésének megkönnyítésére egy egységes módszer biztosított (**DependencyService**)
 - a függőségek megvalósítását megjelölhetjük (**Dependency** attribútum), így a rendszer automatikusan regisztrálja és betölti őket
 - a függőségeket az interfészen keresztül betölthetjük (**DependencyService.Get**)

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Platformfüggő perzisztencia

- pl.:

```
// Android platformkód
```

```
[assembly: Dependency(typeof(AndroidPersistence))] ]
```

```
// megjelöljük a függőséget
```

```
namespace App.Android
```

```
{
```

```
    public AndroidPersistence : IPersistence
```

```
    {
```

```
        public void SaveData(String data)
```

```
        {
```

```
            ... // perzisztencia megvalósítása
```

```
        }
```

```
    ...
```

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Platformfüggő perzisztencia

- pl.:

```
// MAUI cross-platform kód
public interface IPersistence { ... }
    // perzisztencia interfésze

...

IPersistence persistence =
    DependencyService.Get<IPersistence>();
    // megtalálja a perzisztencia megvalósítását
    // az adott platformon

IModel model = new Model(persistence);
    // így most már befecskendezhető

...
```

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Platformfüggő perzisztencia

- Függőségi befecskendezés helyett használhatunk *parciális metódusokat* (*partial methods*) a platformfüggő perzisztencia implementálására
 - parciális metódusokat parciális osztályokban használhatunk
 - az egyik fájlban csak deklaráljuk a parciális metódust, egy másikban pedig megvalósítjuk
 - platformonként eltérő implementációt adhatunk meg, és ezeket a platformok saját könyvtárában elhelyezve mindig pontosan egy megvalósítás kerül fordításra

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Platformfüggő perzisztencia

- Szükség esetén platformfüggő működés preprocesszor direktívákkal is megadható, pl.:

```
#if ANDROID  
    // ...  
#elif IOS  
    // ...  
#elif WINDOWS  
    // ...  
#endif
```

- A preprocesszor direktívákkal történő platformspecifikus kódrészletek gyorsan nehezen átláthatóvá és karbantarthatóvá tehetik alkalmazásunk forráskódját.

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Platformfüggő perzisztencia

- pl. (Persistence.cs):

```
// MAUI cross-platform kód
public class Persistence {
    public partial void SaveData(String data);
    // perzisztencia deklarációja
}
```
- pl. (Platforms/Android/Persistence.cs):

```
// Android platformspecifikus kód
public class Persistence
{
    public partial void SaveData(String data)
    {
        ... // perzisztencia megvalósítása
    }
}
```

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Példa

Feladat: Készítsünk egy Tic-Tac-Toe programot, amelyben két játékos küzdhet egymás ellen.

- lehetőséget adunk a felhasználónak a betöltött/mentett fájl kiválasztására két új oldal segítségével (**LoadGamePage**, **SaveGamePage**), amit az **AppShell**-ből végzett navigáció (**Navigation**) segítségével kapcsolunk a főoldalhoz
- a nézetek mellett meg kell valósítanunk a fájlböngészés
 - perziszenciáját (**Store**), amely beolvassa az adatkönyvtár (**FileSystem.AppDataDirectory**) tartalmát
 - modelljét (**StoredGameBrowserModel**), amely kezeli a játékok adatait
 - nézetmodelljét (**StoredGameBrowserViewModel**), amely biztosítja a frissítést és a parancsok végrehajtását

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Jogosultságkezelés

- Az alkalmazások tulajdonságait, képességeit az *alkalmazás leíró* (*application manifest*) segítségével írhatjuk le
 - Android esetén az **AndroidManifest.xml**, Windows esetén a **Package.appxmanifest**, iOS esetén az **Info.plist** állomány tartalmazza az alkalmazás által kért jogosultságokat
- A jogosultságokat a felhasználó vagy az operációs rendszer visszavonhatja, ezért az alkalmazás futtatásakor is szükséges ellenőrizni meglétüket
 - ehhez a MAUI platformfüggetlen **Permissions** osztálya nyújt támogatást (**CheckStatusAsync**, **RequestAsync**)
 - pl. pozíció használatához való hozzáférés kérése:

```
PermissionStatus status = await  
Permissions.RequestAsync<Permissions.LocationWhenInUse>();
```

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Példa

Feladat: Készítsünk egy Tic-Tac-Toe programot, amelyben két játékos küzdhet egymás ellen.

- a lehetőséget adunk a felhasználónak a betöltött/mentett fájl kiválasztására a Dokumentumok könyvtárból
- ennek megadása platformfüggő módon lehetséges
 - Windows: `Environment.GetFolderPath(Environment.SpecialFolder.MyDocuments)`
 - Android: `Android.OS.Environment.getExternalStoragePublicDirectory(Android.OS.Environment.DirectoryDocuments)`
 - iOS: `Environment.GetFolderPath(Environment.SpecialFolder.MyDocuments)`
- Androidon a kezeléshez szükséges jogosultságot igényeljük meg

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Viselkedések

- Lehetőségünk van a grafikus felület működését deklaratív módon bővíteni viselkedések (**Behavior**) segítségével
 - a viselkedés egy olyan típus, amely adott vezérlőhöz biztosít hozzáférést, és adott típusú vezérlőhöz csatlakoztatható, további tevékenységeket végezhet
 - pl. tulajdonságok megváltoztatása, állapot ellenőrzése
 - megadhatunk vezérlő csatlakoztatásakor (**OnAttachedTo**) és lecsatlakoztatásakor (**OnDetachingFrom**) végrehajtható tevékenységet
 - általában egy eseménykezelőt társítunk, amely egészen a lecsatlakoztatásig végrehajtódik
 - a metódusokban mindig meg kell hívunk az ő metódusát

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Viselkedések

- pl.:

```
public class NumericValidationBehavior :  
    Behavior<Entry>  
    // egy viselkedés beviteli mezőkre  
{  
    protected override void OnAttachedTo(  
        Entry entry)  
    {  
        entry.TextChanged += OnEntryTextChanged;  
        // eseménykezelő hozzárendelése szöveg  
        // megváltoztatásakor  
        base.OnAttachedTo(entry);  
    }  
    ... // az eseménykezelő validálja a tartalmat
```

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Viselkedések

- a viselkedések XAML kódban hasznosíthatóak a vezérlőkre példányosítva (**Behaviors**)
 - így amennyiben a megfelelő viselkedés rendelkezésre áll, tetszőleges módon bővíthető deklaratívan a működés
- pl.:

```
<Entry Placeholder="Enter number">  
  <Entry.Behaviors>  
    <local:NumericValidationBehavior />  
    <!-- az ellenőrzés automatikusan lefut a  
         szöveg megváltoztatásakor -->  
  </Entry.Behaviors>  
</Entry>
```

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Példa

Feladat: Készítsünk egy egyszerű számológépet, amellyel a négy alapműveletet végezhetjük el, illetve láthatjuk korábbi műveleteinket is.

- valósítsuk meg a tájoláskezelést viselkedések segítségével
- a tájolás MAUI-ban platformfüggetlen módon kérhető le (`DeviceDisplay.MainDisplayInfo.Orientation`)
- két viselkedést veszünk fel
 - egyik tetszőleges vezérlő elhelyezését befolyásolja (`ViewOrientationBehavior`)
 - a másik a `StackLayout` elem elrendezési módját befolyásolja (`StackLayoutOrientationBehavior`)

MAUI alkalmazások perzisztenciája

Példa

Megvalósítás (StackLayoutOrientationBehavior.cs):

```
private void Bindable_SizeChanged(object sender,
    EventArgs e)
{
    // az eszköz tájolásának függvényében
    // változtatunk a StackLayout tájolásán
    switch (DeviceDisplay
        .MainDisplayInfo.Orientation) {
    case DisplayOrientation.Landscape:
        if (stackLayout.Orientation !=
            StackOrientation.Horizontal)
            stackLayout.Orientation =
                StackOrientation.Horizontal;
        break;
    ...
}
```